

Milieu-impact verslag 2024

Voorwoord

Bron drukwerkveredeling B.V. en Romeyn Stansen & Foliedruk B.V., samen de Bron groep, zijn 'mooimakers'. Als veredelingspecialist kunnen wij lamineren, lakken, cacheren, foliedrukken en (folie)pregen. Dit doen wij voor drukkerijen, klein en groot. Maar onze focus ligt op het verwerken van blanco en bedrukt karton bestemd voor verpakkingsdoeleinden in de food en non-food industrie. Vouwkartonnagebedrijven, verpakkingsdrukkerijen en de convertend markt vormen onze klantenkring.

Met een team van circa 50 medewerkers werken wij op twee locaties in Nederland. Romeyn Stansen & Foliedruk is gevestigd op de Nijverheidsweg 8, 1422 DP in Uithoorn. Bron Soest is samen met Bron Specials gevestigd aan de Oostergracht 12 t/m 16, 3763 LZ in Soest. Sinds begin 2025 maakt Petrel Etiketten en Stickers ook deel uit van de Bron groep, waarmee een nóg breder scala aan innovatieve veredelings technieken van hoogwaardige kwaliteit wordt aangeboden. Petrel is ook gevestigd in Soest, maar valt nog niet onder de reikwijdte van dit milieu-impact verslag.

Als pionier van milieuvriendelijke lakken en lijmen in de jaren '70 van de vorige eeuw kennen wij een zeer lange historie van milieubewust werken. Onze productie is emissievrij. En chemisch afval behoort bijna tot het verleden. Hierbij zijn onze afvalstromen merendeels bronnen voor recycling en hergebruik. Wij willen onze CO2-voetafdruk zo klein mogelijk maken en daarmee onze bijdrage leveren aan het afremmen van klimaatverandering. Want dat ons klimaat verandert met alle, negatieve, gevolgen van dien, daar kunnen en willen wij niet meer om heen. Wij hebben meer dan 15 jaar een gecertificeerd milieumanagementsysteem; ons eerste ISO 14001 certificaat dateert al weer van september 2008. Maar een certificaat alleen zegt niet alles ... daarom willen wij transparant zijn over onze ambities en prestaties. In dit verslag vertellen wij graag meer over onze milieu-impact en CO2-voetafdruk.

Ik wens je veel leesplezier toe. Neem voor meer informatie gerust contact met mij op.

Guus Kil, directeur
T 071 - 535 98 00
E guus.kil@bron-groep.nl

Onze ambities

- Bijdragen aan het tegengaan van klimaatverandering door een zo klein mogelijke CO2-voetafdruk.
- Duurzame verpakkingsoplossingen mogelijk maken door het aanbieden van alternatieven voor plastic (bevattende) verpakkingen t.b.v. plastic reductie, re-use en recycling van verpakkingsmaterialen.

Onze prestaties in 2024

- 100% CO2 neutraal in scope 2 (elektriciteit) door opwekking zonnestroom in combinatie met inkoop van groene stroom.
- Besparing op aardgasverbruik (17%) in Uithoorn door uitschakeling van gasgestookte heater.
- Elektrificeren van zakelijke mobiliteit: 100% elektrisch (4 personenwagens) en hybride (1 personenwagen).
- Behalen BRC Packaging materials certificaat met hoogste AA score bij een aangekondigde audit. Hiermee wordt productveiligheid en -kwaliteit van food en non-food verpakkingen gegarandeerd.

Onze doelen voor 2025-2026

- Verdere elektrificering van ons wagenpark met als einddoel 100% elektrisch rijden voor zowel personen- als goederenvervoer.
- ISO 9001 en ISO 14001 certificering van Petrel Etiketten en Stickers voor kwaliteits- en milieubewust werken.
- Afvalstroom drukfolie aanbieden voor recycling en hergebruik, indien mogelijk.

Colofon

Het milieu-impact verslag 2024 is in opdracht van Bron drukwerkveredeling B.V. en Romeyn Stansen & Foliedruk B.V. samengesteld door Lysette Wonink, Wonink Quality Management. Illustraties vallen onder copyright, Wonink Quality Management, 2020.

Energie - elektriciteit

Fossiele brandstoffen zijn eindig en bij de verbranding komt CO₂ vrij. Dit maakt de transitie naar energie uit hernieuwbare bronnen onvermijdelijk en noodzakelijk. Wij kiezen dan ook bewust voor duurzame energiebronnen. Met onze 662 zonnepanelen in Uithoorn en 426 panelen in Soest wekken wij 34% van onze elektrabehoefte zelf op. Dit is min of meer gelijk aan 2023 (36%) en 2022 (37%) en wordt als een realistische opbrengst beschouwd. De opgewekte zonnestroom wordt direct terug geleverd aan het net.

Met een WaarborgGroen certificaat wordt gegarandeerd dat 100% van de ingekochte stroom afkomstig is uit hernieuwbare energiebronnen, vnl. wind en biomassa uit Europa. Wij hebben voor beide locaties een WaarborgGroen-energiecontract afgesloten dat loopt tot 1 januari 2028. In combinatie met onze eigen zonnestroom zijn wij in 2024 100% CO₂ neutraal in scope 2 (electriciteit).

electriciteit (kWh)	2024	2023	2022
ingekocht	900.545	924.368	1.005.629
zelf opgewekt	305.010	332.415	371.989
bruto verbruik	1.205.555	1.256.783	1.377.618
terug geleverd	-304.900	-332.415	-371.989
gebruik laadpaal door derden	-5.888	-	-
netto verbruik	894.767	924.368	1.005.629

Alle bedrijfspanden hebben energielabel A of A⁺. Sinds eind 2021 hangt overal energiezuinige led binnen- en buitenverlichting. Vanaf september 2020 wordt er één trafo gebruikt voor de elektravoorziening in Soest. Hiermee zijn onze mogelijkheden voor verdere energiebesparing zo langzamerhand uitgeput. Dit is gebleken bij de controles door bevoegd gezag op energiebesparing. Toch zien wij een dalende lijn qua elektriciteitsverbruik. Zo ligt ons elektraverbruik in 2024 ruim 3% lager dan in 2023 bij een omzet die ruim 12% hoger uitvalt. Meer omzet resulteert niet 1-op-1 in meer productie, maar dit is wel een indicatie dat wij steeds efficiënter gebruik maken van ons machinepark.

Energie - aardgas

Voor beide locaties kopen wij, middels CO₂-compensatie, groen gas in gedurende de periode 1 januari 2024 tot 1 januari 2026. Ook in ons aardgasverbruik zien wij een dalende lijn. In 2024 hebben wij in totaal 2,5% minder aardgas verbruikt dan in 2023. In Uithoorn is een besparing van bijna 17% gerealiseerd. In 2023 is de ruimteverwarming in de productiehal aangepast; hierbij wordt de werkplaats TD met warme lucht uit de productiehal verwarmd. Daarna is in 2024 de gasgestookte heater in de lamineerhal definitief uitgeschakeld, hetgeen ook tot een forse besparing heeft geleid. Daarentegen is in Soest bijna 20% meer aardgas verbruikt. De redenen zijn nog niet bekend en worden nader onderzocht om hieruit lering te trekken.

aardgas (m3)	2024	2023	2022
Soest	8.633	7.218	7.320
Uithoorn	9.176	11.049	12.305
verbruik	17.809	18.267	19.625

graaddagen	2024	2023	2022
Soest	2.437	2.438	2.515
Uithoorn	2.373	2.378	2.427

De weersomstandigheden zijn niet van invloed geweest op het stookgedrag. Het kalenderjaar 2024 kende op beide locaties samen slechts 6 graaddagen minder dan in 2023. Oftewel, beide jaren waren min of meer even warm.

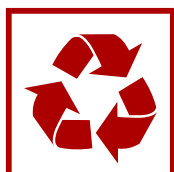
(Afval)water

Op beide locaties wordt drinkwater gebruikt voor huishoudelijke en sanitaire doeleinden. In Uithoorn wordt er ook water gebruikt voor luchtbevochtiging en adiabatische koeling, zijnde koeling door verdamping van water, van het pand. Na gedane aanpassingen in 2022 heeft dit systeem in 2023 en 2024 goed gefunctioneerd.

drinkwater (m3)	2024	2023	2022
Soest	458	447	465
Uithoorn	693	711	850
verbruik	1.151	1.158	1.315

Afval

Met maximaal 1% behoort gevaarlijk (chemisch) afval bijna tot het verleden. Waar mogelijk zijn onze afvalstromen een bron voor recycling en hergebruik w.o. papier en karton, schone en transparante kunststof folie, overig (hard) kunststof w.o. verpakkingsbanden, metaal en oud ijzer, stalen vaten (reconditioneerbaar) en B-hout. Hoewel 1-zijdig gelamineerd karton officieel bij het oud papier mag, hanteert de afvalverwerker dit alleen

voor karton met transparant laminaat. Karton met goud en zilver laminaat wordt afgevoerd als hoogcalorisch afval; dit is een afvalstroom met een hoge verbrandingswaarde. Dit geldt ook voor onze productie waste aan drukfolie, met 18.693 kg ruim 10% van onze totale afvalstroom. Tot op heden zijn er nog geen mogelijkheden voor recycling en hergebruik hiervan, maar dit heeft zeker onze aandacht!

afval	2024	2023	2022
totaalgewicht afval (kg)	177.481	130.742	205.435
recyclebaar afval (kg)	109.980	77.260 ^{*)}	129.646 ^{*)}
recyclebaar afval (%)	62,0	59,1 ^{*)}	63,1 ^{*)}
gevaarlijk afval (kg)	1.814	850	1.114
gevaarlijk afval (%)	1,0	0,7	0,5
hoog calorisch restafval (kg)	34.841	24.984	47.027
hoog calorisch restafval (%)	19,6	19,1	22,9
overig restafval (kg)	30.850	27.648	27.648
overig restafval (%)	17,4	21,1	13,5

^{*)} Gecorrigeerd t.o.v. milieujaarverslag 2023.

Emissies

Sinds 2021 zijn vluchtige organische stoffen (VOS) bij ons in de ban. Wij maken al meer dan 10 jaar geen gebruik meer van isopropylalcohol (IPA). In 2022 zijn wij voor 100% overgestapt naar Ecopoint labelvrije reinigingsmiddelen met een hoog vlampunt > 100 °C. Deze middelen kennen geen risico's voor de gezondheid en veiligheid. Door toepassing van adiabatische koeling, waarbij volgens het principe van waterverdamping de lucht wordt afgekoeld, maken wij in beperkte mate gebruik van airco's. Deze koelinstallaties bevatten slechts een kleine hoeveelheid koudemiddel (HFK) en vallen dus niet onder de controleplicht vanuit de F-gassenverordening.

Transport

Levering van partijen karton en drukwerk wordt door de klant of door ons verzorgd. Wij maken hiervoor gebruik van externe transporteurs.

Voor directe levering van kleinere partijen worden eigen bedrijfswagens ingezet. Door geen gratis transport meer aan te bieden in combinatie met de sluiting van twee locaties is sinds 2020 ons wagenpark verkleind. Wij maken nu gebruik van zes bedrijfswagens, waarvan één bestemd is voor onze technische dienst. Alle wagens rijden op diesel en vallen in emissieklasse 6. Wij hebben afscheid genomen van onze Volkswagen Caddy uit 2008 met emissieklasse 4.

CO2 emissie transport (ton)	2024	2023	2022
rijden op diesel	96,7	105	116

Zakelijke mobiliteit

Voor zakelijke mobiliteit kiezen wij uit volle overtuiging voor elektrisch rijden. Directie en werknemers met een auto van de zaak rijden hybride of 100% elektrisch. Op beide

locaties hebben wij eigen laadpalen; eind december 2024 is in Soest een 2^e laadpaal geplaatst. Deze worden gebruikt door eigen werknemers en zijn beschikbaar voor derden.

CO2 emissie zakelijk rijden (ton)	2024	2023	2022
elektrisch rijden	5,03	1,11	0
elektrisch rijden op groene stroom	-4,35	-0,19	0
rijden op benzine	6,65	13,4	20,6
totaal	7,33	14,3	20,6

CO2-voetafdruk

Voor het berekenen van onze CO2-voetafdruk gebruiken wij al jaren de Milieubarometer, ©Stichting Stimular. De CO2-emissiefactoren zijn bepaald op initiatief van Stimular,

Milieu Centraal, SKAO Connekt en Nederlandse overheid, en worden jaarlijks geactualiseerd door een breed panel van deskundigen op basis van de meest recente inzichten. De CO2-

emissiefactoren zijn in lijn met de eisen van de CO2-Prestatieladder en het Greenhouse Gas (GHG) protocol.

CO2-emissie (ton)	2024	2023 ^{*)}	2022 ^{*)}
Scope 1			
brandstof en warmte: aardgas	38,0	38,0	40,9
emissies	0	0	0
zakelijke mobiliteit: rijden op benzine	6,65	13,4	20,6
zakelijke mobiliteit en transport: rijden op diesel	96,7	105	116
subtotaal	141	157	177
Scope 2			
elektriciteit: zelf opgewekte zonnestroom	0	0	0
elektriciteit: teruggeleverde zonnestroom	0	0	0
elektriciteit: ingekochte elektriciteit	483	422	526
waarvan groene stroom uit windkracht	-483	-224	-526
zakelijke mobiliteit: laden elektrische auto's (gridmix)	0,681	0,0609	0
zakelijke mobiliteit: laden elektrische auto's op zaak	4,35	1,05	0
waarvan op groene stroom uit windkracht	-4,35	-0,187	0
subtotaal	0,681	198	0
Scope 3			
drinkwater	0,343	0,345	0,392
afvalwater	0,206	0,206	0,206
woon-werkverkeer	63,9	70,4	82,4
inkoop kantoorpapier	0,541	0,568	0,520
subtotaal	65,0	71,5	83,5
CO2-emissie	207	427	261
CO2-compensatie via inkoop 'groen gas'	-38,0	-38,0	-40,9
netto CO2-emissie	169	389	220

^{*)} Gecorrigeerd t.o.v. milieujaarverslag 2023.

Door onze CO2-voetafdruk steeds kleiner te maken, willen wij bijdragen aan het tegengaan van klimaatverandering. En wij zijn op de goede weg! Met de opwekking van zonnestroom en 100% inkoop van groene stroom uit hernieuwbare energiebronnen zijn wij in 2024 weer CO2-neutraal in scope 2 (eigen elektriciteit). Ook de keuze voor elektrisch zakelijk rijden, heeft een positieve impact op onze CO2-voetafdruk. Bijkomend voordeel is minder woon-werkverkeer, doordat twee werknemers méér met een elektrische auto van de zaak rijden. In 2024 hebben wij 220 ton (56,5%) minder CO2 uitgestoten. Hiermee is onze CO2-voetafdruk nog niet eerder zo klein geweest.

Wij maken nog wel steeds gebruik van fossiele energie (aardgas) voor gebouwverwarming. De CO2-uitstoot van ons aardgasverbruik in 2024 is elders in de wereld gecompenseerd. Onze energieleverancier kiest voor VER-certificaten (Verified Emission Reduction credit) voor deelname in projecten die de CO2-uitstoot in ontwikkelingslanden verminderen of zelfs vermijden, bijv. zonne- en windparken of waterkrachtcentrales. Deze VER-certificaten worden ondersteund door erkende kwaliteitsnormen als Voluntary Carbon Standard (VCS) en Gold Standard, een initiatief van o.a. Wereld Natuurfonds. Deze projecten kennen een substantiële bijdrage aan CO2-

vermindering, betrokkenheid van lokale organisaties en een transparante bijdrage aan duurzame ontwikkeling.

Ook maken wij nog steeds gebruik van fossiele brandstoffen (diesel) voor transport, waarbij al onze bedrijfsbussen in emissieklasse 6 vallen. Schone en stille varianten, 100% elektrisch of rijdend op groene waterstof, hebben onze interesse. Hoewel de actieradius nu nog één van de beperkende factoren is, volgen wij de ontwikkelingen op dit gebied zeker.

Hoewel woon-werkverkeer met 38% een grote impact heeft op onze CO2-uitstoot is dit ook meteen een lastige. Blijvende krapte op de arbeidsmarkt maakt werving van nieuw personeel lastig met de kans dat nieuwe mensen niet altijd uit de directe regio komen. Beide locaties zijn (nog) niet optimaal bereikbaar met het OV en de reisafstand is veelal te groot om met de (elektrische) fiets naar het werk te komen. Redenen dat nog maar 2,1% van de woon-werkkilometers met de (elektrische) fiets wordt afgelegd, slechts 0,5% meer dan in 2023. Mogelijke maatregelen ter stimulering vragen dan ook onze aandacht.

FSC Chain of Custody

Onze klanten maken gebruik van papier en karton zijnde duurzame en hernieuwbare grondstoffen vervaardigd uit hout en oud papier. Velen van hen hebben gekozen voor FSC Chain of Custody certificering ter ondersteuning van duurzaam bosbeheer. Om inkoop van FSC® gecertificeerd papier en karton voor onze klanten mogelijk te maken, is Bron drukwerkveredeling h.o. Bron Soest gecertificeerd (licentienummer FSC-C175450).

Criteria voor duurzaam bosbeheer

Rechtsgeldig eigendom en gebruik van bossen. Respect voor en erkenning van de eigendoms- en gebruiksrechten van inheemse volkeren. Respect voor de fundamentele rechten en arbeidsvoorwaarden van bosarbeiders. Behoud van (oer)bossen met hoge natuurwaarde. Bescherming en behoud van de ecologische functies, leefgebieden en biodiversiteit in bossen. Geen illegale kap of conversiekap, waarbij natuurlijke bossen door plantages worden vervangen. Efficiënt gebruik van bosproducten. Controle van de sociale, ecologische en economische gevolgen van bosactiviteiten.

Compliance met wetgeving en ongewone voorvallen

Voldoen aan milieuwet- en regelgeving is voor ons niet meer dan vanzelfsprekend. Bij controle op handhaving in Soest d.d. 18 november 2024 heeft de RUD Utrecht geen overtredingen geconstateerd; wij voldoen aan de energie-besparingsplicht. De Omgevingsdienst Noordzeekanaal-gebied heeft geen controle uitgevoerd in Uithoorn. Er speelden geen issues met bevoegd gezag, omwonenden en andere belanghebbenden omtrent milieubelasting en hinder.

In 2024 hebben zich geen milieu-incidenten voorgedaan met een risico op verontreiniging van bodem of oppervlaktewater. Evenmin zijn er emissies geweest van ozonlaag afbrekende stoffen en gefluoreerde broeikasgassen.

Veiligheid en gezondheid

In 2024 hebben zich geen bedrijfs-ongevallen of gevaarlijke situaties voorgedaan, die ons noopten tot het nemen van veiligheidsmaatregelen. De Arbeidsinspectie is dan ook niet bij ons over de vloer geweest

Maatschappelijk bewustzijn

Romeijn Stansen en Foliedruk is een erkend leerbedrijf. Wij kunnen nu mensen die de arbeidsmarkt betreden of mensen met een wat verdere afstand tot de arbeidsmarkt, zelf opleiden of stages aanbieden. Daarbij werken wij veel samen met Werkspirit en de gemeente om herintreders en statushouders werk aan te bieden.

Met een groot tekort aan 'technenuten' is het écht belangrijk dat meer jonge mensen kiezen voor een opleiding en baan in de techniek. Als partner van TechNet Amstel & Venen investeren wij samen met andere bedrijven in vakmensen van de toekomst. Middels bedrijfsbezoeken, gastlessen en tech-evenementen promoot TechNet de techniek onder de jeugd om de toekomstige generatie enthousiast te maken voor technische beroepen.

Onze maatschappelijke bijdrage blijkt verder uit onze steun aan het Koningin Wilhelminafonds. Als Zakenvriend van het KWF dragen wij bij aan het onderzoek naar en de bestrijding van huidkanker.